U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **I. H.,** zastoupen Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2018, č. j. 2 Az 50/2015 - 63,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 11. 2015, č. j. OAM-700/ZA-ZA05-K01-2014, rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl napadeným rozsudkem ze dne 25. 5. 2018. Městský soud se zabýval žalobcovým tvrzením o pronásledování z důvodu jeho politické aktivity a dospěl k závěru, že ač byl členem Strany Regionů bývalého prezidenta země Janukovyče, jeho potíže se státními orgány bezprostředně nesouvisí s jeho politickými názory, nýbrž že šlo o snahu státních orgánů vyšetřit trestnou činnost, které se za režimu bývalého prezidenta Janukovyče jeho přívrženci a členové Strany Regionů dopouštěli.

Stěžovatel však zemi původu opustil ještě před tím, než s ním bylo zahájeno soudní řízení, čímž nevyčerpal všechny reálně dostupné prostředky ochrany. Městský soud neshledal ani další žalobcovy námitky relevantními.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Primárně poukázal na svou politickou aktivitu v zemi původu a potíže spočívající v aktivitách prokuratury a policie (ať už se jedná o opakované výslechy či zabavení registrační značky jeho automobilu), které dle jeho názoru dosahují intenzity pronásledování. Zároveň byl pronásledován i přívrženci strany Svoboda, kteří ho pod pohrůžkou donutili přepsat jeho byt na cizí osobu. Stěžovatel nesouhlasil ani s názorem o neudělení doplňkové ochrany, neboť se domníval, že mu hrozí odvod do armády, který po něm nelze žádat s ohledem na to, že patří k ruskojazyčné menšině, a s ohledem na jeho svědomí. Nedostatečné posouzení věci městským soudem tak zapříčinilo nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatel shledával v tom, že rozhodnutím žalovaného a městského soudu došlo k zásahu do základních funkcí správního soudnictví a jeho hmotněprávního postavení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na napadený rozsudek, se kterým se ztotožnil. Uvedl, že branná povinnost patří k základním státoobčanským povinnostem a je uznávána za legitimní i mezinárodním právem. Stěžovatel zároveň brojil proti jednání soukromých osob, které však není samo o sobě relevantním azylovým důvodem, a stěžovatel kromě toho ani neuvedl, že by své problémy spojené s vydíráním před nuceným přepsáním jeho bytu řešil prostřednictvím státních orgánů své země. Zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou východních oblastech celé země, přičemž stěžovatel pochází ze Lvovské oblasti na západě země, která je od ozbrojených střetů vzdálená, a nehrozí mu proto vážná újma. Navíc dochází k posunům týkajícím se vysílání do oblasti bojů, armáda se profesionalizuje a do oblasti bojů jsou posíláni pouze dobrovolníci po tříměsíčním výcviku. Nelze tedy dospět k závěru, že by stěžovateli hrozilo bezprostřední nebezpečí povolání do bojů. Žalovaný proto stěžovatelovy námitky pokládá za nedůvodné a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení

správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] Stěžovatel se v kasační stížnosti nepokusil vymezit, v čem spatřuje přesah stížnosti nad své vlastní zájmy. Nejvyšší správní soud tuto otázku posoudil a přesah zájmů v ní nespatřil. Všechny vznesené kasační námitky již byly judikaturou dostatečně a jednoznačně řešeny, přičemž Nejvyšší správní soud nenachází důvod se od této judikatury odchýlit. V postupu městského soudu také nenašel žádné pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Veškerá uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Městský soud se pečlivě zabýval všemi žalobními námitkami a zohlednil při tom všechny rozhodné skutečnosti. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o vyčerpávající odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[9] Stěžovatel primárně poukazoval na svoje potíže v zemi původu spočívající v provokativních otázkách kladených mu oblastním prokurátorem a v šikanózním přístupu místní policie, která zadržovala jeho automobil. Tyto potíže však pravděpodobně předcházely zahájení soudního řízení, na nějž stěžovatel již nevyčkal. Navíc ze spisu i stěžovatelových tvrzení vyplývá, že se pravděpodobně mělo jednat o projednání trestné činnosti, které se v době vlády prezidenta Janukovyče dopouštěli jeho přívrženci a členové Strany Regionů. Důvodem udělení azylu však není sama o sobě hrozba trestního stíhání, jak ve vztahu k Ukrajině uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 10. 2012, č. j. 4 Azs 9/2012 - 79, v němž konstatoval, že *„[...] hrozbu pronásledování nevytváří sama o sobě skutečnost, že proti žadateli o udělení mezinárodní ochrany může být v zemi původu zahájeno, nebo dokonce již bylo zahájeno, trestní stíhání. [...] Mezinárodní ochrana jako právní institut není nástrojem pro vyhnutí se snášení negativních důsledků trestního stíhání v zemi původu (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04).“*

[10] Ani stěžovatelovy problémy se soukromými osobami nemohou být relevantním azylovým důvodem. Nejvyšší správní soud jednoznačně konstatoval, že je třeba, aby žadatel vyčerpal reálně dostupné prostředky ochrany, tj. využil všechny takové prostředky, které má v zemi původu reálně k dispozici a které jsou způsobilé účinnou ochranu zajistit. Závěr žalovaného i městského soudu o nevyčerpání takových prostředků v případě stěžovatele, který sice státní orgány kontaktoval, ale na výsledek jejich šetření nevyčkal, je

přitom v souladu se setrvalou judikaturou Nejvyššího správního soudu (kromě rozsudku ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, lze zmínit např. rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62, či usnesení ze dne 12. 7. 2017, č. j. 9 Azs 99/2017 - 28). V usnesení ze dne 27. 6. 2018, č. j. 6 Azs 99/2018 - 49, či ze dne 26. 1. 2017, č. j. 10 Azs 213/2016 - 59, Nejvyšší správní soud upozornil na to, že státní orgány Ukrajiny jsou schopny chránit práva svých občanů, a to i v případě dřívějších členů Strany Regionů.

[11] Ke hrozbě vážné újmy při návratu do země původu a bezpečnostní situace Nejvyšší správní soud uvádí, že se současnou bezpečnostní situací na Ukrajině v nedávné minulosti zabýval již několikrát, přičemž dospěl k závěru, že se jedná o konflikt izolovaný pouze ve východní části Ukrajiny, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 9 Azs 101/2017 - 41, ze dne 17. 5. 2017, č. j. 7 Azs 110/2017 - 18, či ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 135/2015 - 39). Žalovaný zcela v souladu s citovanou judikaturou konstatoval existenci ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny, nicméně dospěl k závěru, že stěžovatel pochází ze Lvovské oblasti, která se nachází na západě země, a nic nenasvědčuje tomu, že by byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy v důsledku konfliktu v Luhanské a Doněcké oblasti.

[12] Co se týče jeho poukazu na možné povolání do tohoto konfliktu, branná povinnost sama o sobě je zcela legitimním požadavkem státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44). Již z tohoto důvodu nemůže odmítání nástupu vojenské služby samo o sobě představovat důvod pro udělení azylu, a to zejména není-li spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženským vyznáním. Tyto závěry soud setrvale zaujímá i ve vztahu k aktuálnímu konfliktu na Ukrajině (viz např. usnesení ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, či ze dne 25. 5. 2017, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32).

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[15] Stěžovateli byl městským soudem ustanoven advokát podle § 35 odst. 9 s. ř. s., podle jehož poslední věty platí, že zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba

povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. září 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu